

ПРОШИРЕН СОСТАНОК НА КООРДИНАТИВНОТО ТЕЛО НА АКТИВИТЕ НА ПЕНЗИОНЕРКИТЕ СО ПРЕТСЕДАТЕЛКИТЕ

Изнесени многу мислења, искуства и знаења акумулирани со години

Во програмата на СЗПМ за 2019 година е планирано формирање на координативно тело на Активите на пензионерките од здруженијата на пензионерите-членки на Сојузот. Координативното тело е тело на извршниот одбор на Сојузот, а е формирано затоа што сите комисији од здруженијата се претставени во соодветни комисији, само Активите на пензионерки немаат свое тело кое ќе ја координира работата на Активите, со цел да биде согледан глобалниот активизам на Активите во здруженијата. Се очекува дека со формирањето на ова тело, Активите на пензионерки со своите инклузивни активности уште повеќе да се вклучат во развојот на сите активности во здруженијата.

На конститутивната седница беше договорено да се одржи проширена седница на координативното тело со претседателките на сите Активи во Сојузот.

Договорениот проширен состанок се одржа на 5 август 2019 година во Скопје, и иако е лето и е многу топло на него присуствуваа речиси сите претседателки. Не присуствуваа само 5-6 претседателки на Активи и тоа од Дебар и Центар Жупа, Кавадарци, Битола, Тафталише, Илинден, Кисела Вода. На состанокот присуствуваше и претседателката на СЗПМ, Станка Трајкова. Со состанокот раководеше претседателката на координативното тело, Ангелина Ристеска. Откако се претстави секоја од претседателките, од присутните беше предложен следниот дневен ред:

- Донесување програма за работата на координативното тело на Активите на пензионерки за периодот 2019 - 2023 година

- Активности, резултати и проблеми на Активите на пензионерки при здруженијата-членки на СЗПМ

Дневниот ред беше едногласно прифатен од присутните.

Претседателката на СЗПМ, Станка Трајкова, најпрво ги поздрави присутните претседателки и во своето излагање ги објасни целите и задачите на ова тело.

Се чувствувам особено среќна и задоволна затоа што мојата долгогодишна идеја е реализирана: оформено е координативното тело на Активите на пензионерки во рамките на Сојузот. Не беше лесно. Требаше многу труд и усилби, но сето тоа даде резултати. Ова тело има значајна улога. Ќе се обидам пред вас да ги изнесам најзначајните елементи од предложената програма, а тие се: меѓусебно запознавање, размена

на искуства и заеднички активности. За ова да се реализира мораат да помогнат раководствата, извршните одбори, а особено претседателите на здруженијата. Предложенава програма е за периодот 2019 - 2023 година, бидејќи целите и задачите се исти, а само од година на година ќе се дополнува и ќе се реализира преку подготовка на акциони планови – рече Трајкова.

Потоа ги елаборираше најважните аспекти на програмата.

- **Следење на состојбата и функционирањето на Активите на пензионерки**

Во оваа активност ќе се следи функционирањето на Активите на пензионерки од правен, економски и социолошки аспект заради согледување на проблемите со нивното основање и функционирање, со кои проблеми се соочуваат и сл.

- **Инклузија (вклученост) на жените во извршување на секојдневните задачи во Сојузот и здруженијата**

Инклузија (вклученост) на жените во активности што ги преземаат и други граѓански организации како што се организација за заштита од семејно насилство, родова еднаквост, здравство, социјална дејност, еколошки активности и друго, со цел Активите на пензионерки да се вклучат, да се промовираат, да ги апострофираат и изложат потребите на пензионерската популација. Во овој контекст треба да се истакне и ос-

твари поголема соработка со Центрите за социјална работа, учество на оваа популација на разни трибини, панел-дискусии и сл., каде што се говори за старите лица, а посебно за женската популација како дел од корисниците на пензија.

Се очекува оваа активност да биде интензивизирана во 2019 година, бидејќи само со заеднички активности и соработка во рамките на здружението, особено во разграноците, може да се почувствува грижата за пензионерите, а особено за пензионерките, членови на Активите. Активите да учествуваат во издигање на свеста на сите нивоа во третманот на старите лица.

- **Интензивирање на волонтерството по здруженијата и Сојузот**

Пред две години, Сојузот подготви проект наречен „Волонтерство“, кој го достави до здруженијата на пензионери. Одделни ЗП овој проект го користеа како основа за донесување на свои проекти кои ги приспособија на сопствените потреби и услови. Меѓутоа, може слободно да се каже дека волонтерството сè уште не го зазема заслуженото место во пензионерските здруженија. Би требало да се поттикне оваа активност со цел да се најдат форми и начини.

- **Интензивирање на хуманитарната помош од секаков вид**

Помагање на ранливите категории на пензионери со собирање али-

шта, храна, средства за хигиена и доброволно собирање на парични средства.

- **Учество на регионални и републички ревији на песна, музика и игри и на спортски натпревари**

Значајно место во 2019 година ќе има учеството на пензионерките во традиционалните активности: регионални и републички ревији на песна, музика и игри и на спортските натпревари. Во нив да има што повеќе жени.

- **Унапредување на здравствена-та заштита на корисниците на пензија, особено на женската популација**

Оваа активност ќе се реализира преку предавања на стручњаци и преку соработка со организации поврзани со здравството.

- **Учество на жените на масивни собири, екскурзии и друго**

Оваа активност особено треба да се активира кај пензионерките од руралните средини и кај пензионерките од сите националности.

- **Меѓународна соработка**

Да се интензивира соработката со пензионерки од други земји.

Потоа се отвори дискусија во која беа предложени многу интересни предлози кои можат да влезат како активности во програмата за периодот 2019 - 2023 година. Еве некои од нив.

- Ангажирање на пензионери кои владеат со одредени занаети кои би им помагале на други пензионери,

волонтерски или за скроман надомест, како и одржување на пензионерските клубови и друг вид објекти;

- Собирање на алишта и други продукти за пензионерите со ниски примања; соработка со Црвен крст и со други институции;

- Собирање на донации од разни фирми;

- Издигнување на волонтерството, инклузијата и родовата застапеност на повисоко ниво;

- Давање правна помош;
- Обука за заштита од семејно и друго насилство и крајби;

- Собирање на рачни изработки кои стојат по домовите како што се гоблени, везени или плетени работи, јамболли и килими, а собраниите финансиски средства да се користат во хуманитарни цели;

- Изработка на рачно исплетени шалови, капи и друго;

- Посета на старечки домови;

- Предодредување на средства наменети за прослави за хуманитарни цели;

- Обезбедување средства од европски фондови и обука на здруженијата како да аплицираат;

Имаше и други предлози во дискусиите, но сите ќе бидат вградени во програмата.

Сè на сè, одличен и корисен состанок на кој беа изнесени многу мислења, искуства и знаења акумулирани со години.

Калина С. Андонова

ЗП-КРУШЕВО

Свечено одбележан големиот македонски празник Илинден

Во рамките на годинешното чествување на големиот македонски празник Илинден, свое учество имаше и Здружението на пензионерите од Крушево, претставувано од мешовитата пејачко-игроорна група.

За прв пат од своето постоење, здружението беше вклучено во прославата на Илинден, и тоа и на Мечкин камен и на градскиот плоштад и во рамките на влашката вечер.

На главниот настан на Мечкин Камен, пред повеќе илјади посетители, прославата најпрво започна со интонирање на државната химна, а потоа со свое обраќање и говор настапи премиерот Зоран Заев, истакнувајќи го значењето на овој голем македонски празник и повикувајќи на обединување на сите чинители во државата. Во културниот дел од прославата свое место доби и Здружението на пензионерите од Крушево, претставувано од пејачка група и од женска игроорна група.

Најпрво во културниот дел настапи КУД „Танец“ од Скопје со две изведби на познатите македонски ора „Тешкото“, изведено од машката игроорна група и „Невестинското“, изведено од женската игроорна група, потоа во мешовит состав се претстави КУД „Емин Дураки“ од Скопје, претставувајќи го албанскиот фолклор преку песни и игри, а како трети настапија мешовитата пе-

јачка и игроорна група од ЗП-Крушево. Најпрво, мешаната пејачка група ја изведе влашката песна „Крушева ностра алавдата“, а женската игроорна група го изигра оро „Кавала“, за што од повеќе илјадната публика беа наградени со топол и долготраен аплауз. Ова беше голема чест и признание за пензионерите од Крушево.

Исто така, во рамките на манифестацијата „Десет дена Крушевска Република“, ЗП-Крушево имаше целовечерен настап на 2 август, на градскиот плоштад во Крушево. Во подоцните часови, настапот на групите го најави портпаролот на општината Крушево, Сотир Габелоски, при што истакна дека Здружението на пензионерите од Крушево е едно од најактивните здруженија во рамките на општината и тоа на најдобар можен начин истата ја претставува и на ниво на општината и на ниво на регионот, како и на ниво на република, преку редовните настапи на пензионерските ревији на песни, музика и игри и на пензионерските спортски натпревари на сите нивоа.

Со настапот на игроорната група настана општонародна веселба, на која не е одолеаја повеќето од присутните на градскиот плоштад и се фатија на оро.

Сликата од завршницата на вечерната претстава беше прекрасна и мо-

же да се каже дека ваквите манифестации се многу посакувани како од граѓаните на нашата држава така и од преостанатите гости како од Европа така и од прекуокеанските држави.

На 4 август, на преполнетиот плоштад во Крушево и во прекрасен амбиент, и пак во рамките на научно-културните средби „Десет дена Крушевска Република“ беше организирана влашката вечер, во која со свои програми настапија фолклорни групи од Белград (Република Србија), од Скопје и од Кочани, а настапи и ЗП-Крушево, претставувано од пејачката и игроорната група. Манифестацијата ја отвори градоначалникот на општината Крушево, Томче Христоски, кој ги поздравил гостите и им посака топол престој во Крушево - градот на Илинден и на Крушевската Република.

Честа да го отвори културниот дел од овој целовечерен настан му припадна на ЗП-Крушево. Пејачката група изведе три влашки песни, кои по нивната изведба со воодушевување и со долготраен аплауз беа поздравени од публиката на плоштадот. Во понатамошната програма настапија и повеќе пејачки и игроорни групи од Белград, Скопје и од Кочани. Посебен белег оставија членовите на нашата пејачка и игроорна група со староградската носија. **Д. Трајкоски**

Седница на организацискиот одбор за учество на СЗПМ на 19-от „Фестивал за трета животна доба“

Организацискиот одбор за учество на СЗПМ на 19-от „Фестивал за трета животна доба“, кој ќе се одржи на 30 септември и на 1 и 2 октомври 2019 година во Љубљана, Словенија, на 1.8.2019 година во просториите на Сојузот одржа седница на која беше присутен само потпретседателот на ИО на СЗПМ, Ментор Ќоку, а покрај членовите на одборот присуствуваа и Димитар Димитровски, кој ќе биде член на делегацијата на СЗПМ и главен координатор на овој проект и Калина С. Андонова, претседателка на комисијата за информирање на ИО на СЗПМ.

На дневен ред на седницата беше изборот на здруженијата-членки на СЗПМ кои оваа година ќе учествуваат на 19-от „Фестивал за трета животна доба“, кој ќе се одржи на 30 септември и на 1 и 2 октомври 2019 година во Љубљана, Словенија, а по повод 1 октомври, Меѓународниот ден посветен на возрасните луѓе, и информирање на присутните за начинот и учеството на избраните здруженија кои ќе го претставуваат Сојузот по 10-ти пат на овој престижен фестивал во Љубљана, Словенија.

Со седницата раководеше претседателката на СЗПМ и на организацискиот одбор, Станка Трајкова. Таа имаше воведно излагање за значењето на овој фестивал, на кој ќе бидат претставени културното богатство на нашата земја и Сојузот и неговите активности на културен план.

При изборот треба да се води сметка за повеќе аспекти. Треба да се избераат здруженија кои ќе прикажат квалитетна програма и да се одбере здруженија од Скопје во кое има 14 здруженија и околу 90.000 пензионери, но и здружение-членка од внатрешноста. На регионалните и на републичката ревија на песни, музика и игри беа претставени изворни песни и ора, но и обичаи и хорски изведби, па при изборот треба да се внимава и на тоа. Потоа збор имаше селекторот на регионалните и на републичката ревија

на песни, музика и игри, кој повеќе години ги следи овие фолклорни манифестации на Сојузот и е член на организациските одбори. Тој ги предложи ЗП-Виница и ЗП-Гази Баба оваа година да го претставуваат Сојузот. Тоа се здруженија кои ги исполнуваат насоките и препораките за учество на овој фестивал, односно едното здружение е од Скопје, а второто од внатрешноста и имаат различни соодветни програми.

Присутните едногласно го прифатија предлогот со препорака овие два месеца здруженијата сериозно да се подготват во секој поглед.

Потоа Димитар Димитровски, кој ќе биде член на делегацијата на СЗПМ и главен координатор на овој проект, ја презентираше досегашната кореспонденција со организаторот „Проект-вент“, кој ќе обезбеди финансиски средства за хотелско сместување за 50 лица, заедно со ВИП-гостите, а другите трошоци ќе ги поднесат здруженијата. На фестивалот, СЗПМ ќе добие два пати по 30-минутен настап на отворена сцена и евентуално настап на културно-уметничката ретроспектива, што ќе се знае по подготовката на конечната програмата на фестивалот. На отворањето на фестивалот, СЗПМ ќе добие посебно признание за 10-годишно учество. Преостанатите детали ќе бидат договорени во од.

Калина С. Андонова, претседателката на комисијата за информирање на ИО на СЗПМ, изнесе неколку идеи за соодветно претставување на Скопје и Виница, како и на СЗПМ и на нашата земја со видеоматеријал, флаери и банери, со кои ќе се вклучиме во програмата на фестивалот што оваа година се одржува под мотото „Сите сме една генерација“ и според него е и новата концепција на фестивалот.

Седницата беше конструктивна и ги содржеше сите елементи кои можат да гарантираат успешен настап и презентирање на СЗПМ на 19-от „Фестивал за трета животна доба“. **КСА**

ПРОБИШТИП

КУД „Весели пензионери“ на три фестивалски настапи во јули

Членовите на КУД „Весели пензионери“ месецот јули ќе го запаметат по фестивалските настапи. За нив не се непознати честите настапи на фестивалите во Македонија и надвор од нашата држава, но годинава се случи само во еден месец да настапат на три фестивали во Македонија.

На 45. издание на меѓународниот фестивал на изворни инструменти и песни „Пеце Атанасовски“ во Долни не изостана учеството на КУД „Весели пензионери“, кое годинава одбележува 44 години од своето постоење и истражување на изворниот фолклор.

На втората фестивалска вечер на Рудина, КУД „Весели пензионери“ се претстави со женското виоичко пеење и со песната „Порача Магде нарача“, машкото трио се претстави со една стара изворна песна „Кукавиченце мало пиленце“, а изворниот оркестар на друштвото настапи со сплет од изворни ора и песни од пробиштипскиот крај.

На големиот христијански празник - Св. Петар и Павле, во градот Пехчево, сместен на убавата питомина - Малешевина, се одржа 7. издание на дувачки оркестри, на кое од минатата

година се одржува и вечер наречена како „Етно Пехчево“. Првиот ден, односно на Петровден, настапија повеќе дувачки оркестри од Македонија, а на 13 јули, на Павловден, со изворни песни, ора и инструменти се претставија повеќе друштва од Македонија, Бугарија и од Србија. Меѓу нив беа и членовите на КУД „Весели пензионери“ од Пробиштип, кои се претставија со сплет од песни и ора. Не изостанаа и карактеристичното виоичко пеење на женското трио, машкото двогласно пеење на машкото трио, како и повеќе женски, машки и мешани ора од нашиот крај.

Јулското фестивалско настапување го заокружија со настапот на меѓународниот фестивал „Илинденски денови“. На 49-то издание на овој ремиран и надалеку познат фестивал на изворен, кореографски, детски фолклор и хорско пеење, членовите на КУД „Весели пензионери“ настапија заедно до детската игроорна група при домот на културата „Злетовски рудар“ од Пробиштип. На фестивалот „Илинденски денови“ тие секогаш прикажуваат дел од обичаите и традициите од Пробиштипско. Ова заедничко наста-

пување на постарите и на децата беше повод да ги мотивира младите генерации да ги продолжат убавите македонски традиции и обичаи, да ги негуваат старите изворни песни и инструменти и да се зафатат со истражување и негување на истите. Воедно, заедничкиот настап го покажа и меѓуге-

нерациското дружење и пренесување на нашиот фолклор на помладите.

Пензионерите настапија и во центарот за култура „Магаза“, каде што во доцните вечерни часови настапуваат сите учесници на фестивалот. Овде настапија машкото трио и изворниот оркестар.

Инаку, фестивалот „Илинденски денови“ е предизвик за многу љубители на фолклорот од странство. Годинава бројот на странските фолклористи од Канада, Кипар, Австралија, Бугарија, Турција, Русија и од многу други земји беа вистинско доживување за љубителите на фолклорот. **М. Здравковска**

ЗП-ВАЛАНДОВО

Пензионерките се натпреваруваа во правење зелник под вршник

Во рамките на програмата за одбележување на 35-годишнината од формирањето на ЗП-Валандово, а по предлог на комисијата за културно-забавен живот, извршниот одбор на ЗП-Валандово, заедно со локалната самоуправа, одлучи да ја реализира манифестацијата „Месење и сукање на традиционални старински баници и печење под вршник“. За таа цел се стапи во контакт со организациониот одбор на с. Рабово, кое за свој патронен празник од пред неколку години го има земено празникот „Св. Пророк Илија“, бидејќи и новоизградената црква го носи името на овој светец.

На покана на ЗП-Валандово на манифестацијата учествуваа пензионерки од соседните Здруженија на пензионери од Гевгелија и Богданци. Посебно задоволство предизвика присуството на претседателката на СЗПМ, Станка Трајкова, која со своето присуство ѝ даде посебно значење на манифестацијата, а која претходно оствари и работна средба со новоизбраното раководство, ка-

ко и со членовите на комисијата за КЗЖ и со членовите на ИО на ЗП-Валандово. На работната средба, претседателката на ЗП-Валандово, Горица Михајлова, меѓу другото, ја запозна претседателката на СЗПМ, Трајкова, со започнатите активности околу манифестацијата „Месење и сукање на традиционални старински баници и печење под вршник“. Во договор со градоначалникот на Валандово, Перо Костадинов, на манифестацијата настапија естрадните уметници Јадранка и Ристе Тушевски, а подрачната единица на македонски шуми „Тихомир Шунтов“ донираше еден кубен метар дрва за вршниците и за сите други активности. Манифестацијата започна околу 12 часот со заедничко фотографирање, поделба на маици, капи и продукти.

За еден час сите вршници беа угорени и баниците ставени да се печат. Целата околина околу стариот јавор замириса на убави печени баници, кои беа филувани со различен фил од праз, ориз, тиква, ореви и слично, бидејќи спо-

ред црковните канони, празникот беше посен.

Бидејќи требаше да се прогласат најдобрите баници, жирито имаше навистина тешка задача. Мораа да пробаат од сите баници и да одлучат која е најдобра. По извршената дегустација и договор, за најдобри беа прогласени Мара Антова од Гевгелија, Каранфила Демерџиева од Богданци и Славка Николовска од Јосифово. Суканите баници и оние што беа донесени од дома беа поделени меѓу присутните, по што настапи и делот за заедничкото дружење со звуците од хармониката на маестро Ристе Тушевски и прекрасниот глас на Јадранка Тушевска. Дружењето заврши во раните вечерни часови. Дури ни жешкото сонце, ни температурата од 40 степени не ги спречи вештите домајинки да ги презентираат своите умешности во зачувување на традициите. Се надеваме дека наредната година оваа манифестација ќе биде помасовна и побогата.

Г.М.

ЗИТ КИП ТЕТОВО

Претор - посакувана дестинација за пензионерите-инвалиди

Познатото летувалиште и туристичко место на Преспанско Езеро, Претор, беше одредената дестинација за организирана екскурзија на членовите на Здружението на пензионери-инвалиди и корисници на инвалидска пензија од Тетово. Изборот на Претор беше и претходно изразена желба за посета и престој на пензионерите. Интересот за оваа екскурзија беше голем. Два автобуси со 100 члена на ова здружение уживаа на оваа еднодневна и содржајна екскурзија.

Преспанско Езеро навистина плени со својата убавина, а и месноста каде што пензионерите поминаа најдолг период од денот. Природната убавина крие многу сознанија за минатото на овој дел познат како Долна Преспа. Тетовските пензионери, како што нè информира Гидо Бојчевски, претседател на ЗИТ КИП Тетово, ги потврдија своите сознанија дека Претор и неговата околина е населба од античко време со познатите археолошки локалитети Копачките, Кулине и други. При новоградби или копање овоштарници, месното население пронаоѓало темели на прастари објекти, некои и со мозаички подови. Овој простор имал

и десетина цркви и манастири посветени на Пресвета Богородица, Св. Атанасие, Св. Недела и други. За месното население селска слава е Мала Богородица (21 септември), кога овде се собираат многу од иселениците.

За сите учесници на екскурзијата превозот беше во организација на здружението, додека ручек во сопствена режија беше организиран во хотелот и ре-

сторан „Претор“. Задоволството и впечатоците на пензионерите-инвалиди навистина беа големи и незаборавни. Ова беше прва ваква екскурзија за оваа година во организација на здружението, додека наредните две-три ги организира Активот на жени, но со помало учество. ЗИТ КИП Тетово има 2.500 члена организирани во 27 месни организации.

Гојко Ефтоски

ЗП-ЦЕНТАР

Во пресрет на јубилејот

На 19 јули 2019 година, претседателката на СЗПМ, Станка Трајкова, имаше работна средба во ЗП-Центар, едно од најстарите членки на Сојузот. Оваа средба е во рамките на определбата на претседателката Трајкова да одржи средби со здруженијата-членки на Сојузот, со цел да се запознае со нивните активности и резултати и директно да се вклучи во решавање на евентуалните проблеми во границата на можностите. На средбата, претседателот на ЗП-Центар, Павле Спасов, ја објасни работата на здружението со посебен акцент на финансиското работење за кое здружението и тој лично имаат детална и педантна документација за секој пензионерски денар. Покрај активностите на спортски и на културен план, претседателот Спасов ја истакна и хуманитарната компонента во работата на здружението во изминатите години, истакнувајќи дека оваа година, 90 пензионери, членови на ЗП-Центар, со мали пензии до 10.000 денари, добиле неповратна парична помош. Средствата се доделуваат по поднесено барање и по одредени критериуми. Исто така, здружението има потпишан договор со Негорски Бањи за попуст од 10 проценти, а од 8 јули до 8 август 2019 година тој попуст изнесува 20 проценти. Здружението соработува со општината Центар, со градоначалникот, како и со Црвен Крст, со кој имаат заеднички активности. Посебен впечаток на средбата оставија убаво уредените простории на чии сидови се сите досегашни собранија и извршни одбори, како и многу благодарници, признанија, плакети и пехари кои ги добило здружението во изминатите години и големата огласна табла на која се закачени речиси сите одлуки и документи кои ги носат органите и телата. Такви табли, истакна Спасов, има и во разграноците. Претседателот Спасов побара помош и поддршка од СЗПМ и од претседателката лично во решавање на проблемот со објектот во Катланово, кој може да биде претворен во објект за пензионери, со минимална инвестиција од приватното претприемништво или со помош на државата.

Вакви работни средби веќе одржав со раководствата на ЗП-Битола, ЗП-Кисела Вода, ЗП-Вевчани и ЗП-Кавадарци. Се покажа дека оваа практика е корисна и носи резултати. Така ќе продолжам и во иднина. На овие средби директно се договараме и разменуваме мислења и искуства сè со цел животот на пензионерите да биде поквалитетен, а пензионерските денови посодржајни. Постојат прашања кои не можат здруженијата сами да ги претстават до одредените институции, но истите сумирани Сојузот може и да ги претстави и да ги разреши. Во таа насока е и потпишувањето на нов меморандум со ЗЕЛС, бидејќи стариот меморандум е потпишан во друго време и во други околности – рече, меѓу другото, претседателката Трајкова.

Таа го пофали работењето на ЗП-Центар и му посака уште поуспешна работа, бидејќи секогаш може да биде и подобро. Притоа, Сојузот смета дека е добро средствата за одредени прослави што е можно повеќе да се пренаменуваат за хуманитарно-социјални цели.

На крајот, претседателот Спасов ѝ посочи на претседателката дека ЗП-Центар оваа година одбележува убав јубилеј, 65 години од постоењето, и по тој повод ќе биде организирана соодветна достоинствена прослава во октомври, на која тој срдечно ја покани претседателката на СЗПМ, Трајкова.

К.С.А.

ЗП-ГЕВГЕЛИЈА

Реновиран објектот на пензионерите во локалитетот Смрдлива Вода

Локалитетот Смрдлива Вода се наоѓа на дваесет и пет километри од Гевгелија, на надморска височина од 750 метри. Тој е еден од најпосетените локалитети и тука ЗП-Гевгелија има свој објект, кој беше во запуштена состојба. Оваа година, поточно пред некој месец, ЗП-Гевгелија го реновираше овој објект. Ентериерот е комплетно обновен и заменет со нов. Во објектот има три спални соби, опремена кујна и бања, во која се обновени водоводната и дел од електричната инсталација. Дворната површина е уредена и пристапа за престој. Секој ден се пече леб во фурна, има продавница за неопходни работи и ресторан со готови јадења. Тука, меѓу високите борови

дрвја, на чист воздух пензионерите од општината Гевгелија и од други градови поминуваат убав одмор по симболична цена. Пензионерките од ова здружение планираат во најскоро време да направат една средба со пензионерки од другите здруженија од регионот, за сите заедно да се разладуваат во овие топли денови и да ги почувствуваат убавините на ова планинско место и да ја почувствуваат миризбата на водата и на воздухот. Исто така, се планира со здружението со кое ЗП-Гевгелија ќе се збратими до крајот на годината, во локалитетот Смрдлива Вода да организираат натпревари во кулинарски и други вештини.

Јанка Узунова

ЗП-СВЕТИ НИКОЛЕ

Разгледани битни информации

Извршниот одбор на ЗП-Свети Николе, на 19.7.2019 ја одржа својата трета седница. На седницата беа разгледани битни прашања за работата на здружението. Седницата се одржа во проширен состав. Покрај членовите на ИО присуствуваа и претседателот на надзорниот одбор, Делчо Крстев, секретарот на здружението, Трајче Сандев и делегатот во Собранието на при СЗПМ, Светолик Николов.

Информација за финансиското работење на здружението даде претседателот Никола Атанасов. Тој детално ги објасни остварените приходи кои имаа одредено зголемување, што се должи на добиените средства од општина и парична поддршка од СЗПМ за одржаната Регионална ревија на песна, музика и игра, на која ЗП-Свети Николе беше домаќин. Расходите исто така се зголемени заради одржаните избори во овој период по разграноците и Собранието, но сепак се во граници на планираното. Позитивна оцена на финансиското работење даде Делчо Крстев, претседател на надзорниот одбор. Викторија Аксентијева во својата дискусија нагласи дека книговодствено сите искажани приходи и расходи

се реални и ја поддржа истата. Потоа извештајот беше усвоен.

Неодамна раководството на ЗП-Свети Николе, на чело со претседателот Никола Атанасов беше неправедно обвинето од група пензионери за неправилно финансиско работење и манипулација со набавка на огревно дрво за пензионерите. На состанокот претседателот објасни дека од страна на УЈП - дирекција Штип, при проверката не се утврдени никакви неправилности и е констатирано дека целокупната книговодствена работа е во склад со законските прописи и дека нема никакви негативни забелешки од извршената контрола.

Оваа година здружението беше успешен домаќин на 17-та регионална ревија на песна, музика и игра, која се одржа на 18 мај. Секретарот на здружението, Трајче Сандев, даде извештај за настанот и истакна дека ревијата успешно е реализирана и во најдобар ред, а организаторите добиле пофалби и благодарност од сите учесници и од претседателката на СЗПМ, Станка Трајкова. Потоа објасни дека музичкиот оркестар и пејачката група на здружението, на Ре-

публичката ревија имале успешен настап оценет од стручното жири како едни од најдобрите.

На седницата присутните беа запознаени со успехот на спортистите на регионалните спортски игри одржани на 1 јуни во Радовиш. ЗП-Свети Николе оваа година на Републичките спортски игри за првпат ќе има учесници во три дисциплини - пикадо машка екипа, трчање на 100 метри за мажи и табла мажи.

Претседателот Атанасов информираше дека снабдувањето на пензионерите со огревно дрво се одвива без проблеми и дека до крајот на август сите дрва ќе бидат испорачани, а и плаќањето од страна на пензионерите е редовно. Потоа објасни дека меѓуопштинските пријателски спортски игри помеѓу ЗП-Крива Паланка, Кратово, Пробиштип и Свети Николе од оваа година ќе се одржуваат два пати годишно, а не како досега четири пати. Годинава домаќини ќе бидат ЗП-Крива Паланка и ЗП-Свети Николе.

Како во претходните, така и оваа година пензионери од здружението се дружеа со пензионери речиси од цела Македонија, во манастирскиот комплекс „Свети Ѓорѓија“ кај селото Ораовица, на организиранит „Пикник на зелено“, каде што домаќин беше ЗП-Радовиш и Конче, а група пензионери ги посетија Смоларски и Колешински Водопади.

На 13 јули, ЗП-Пехчево беше домаќин на голем број здруженија од земјата, прославувајќи го црковниот празник Павловден. На настанот, оркестарот и пејачката група на ЗП-Свети Никола се претставија со четири изворни македонски песни, меѓу кои и со песна за градот Свети Николе.

Виуица Петрушева

ЗП-БИТОЛА

Неуморен творец

Не без причина се рекло дека работата го одржува човекот. Неуморниот истражувач по мариовско-пелагониските простори, Ѓорѓи Лазаревски (1939), и во својата осумдесет и прва година неуморно истражува, пишува и издава дела со ретки содржини.

Имено, неговата пасија е истражување на заборавени паметници, населби и луѓе кои во свое време биле многу повеќе значајни за овој дел од Македонија.

Така, неодамна ја издаде својата најнова книга „Шепотот на пелагониските села“, кое е негово четиринаесетто дело. Во ова дело, Лазаревски во една содржајна целина обелоденува историски факти за постоењето, растежот и речиси згаснувањето на цели населби во пелагонискиот регион, како и податоци за лица кои потекнуваат од истите населби, а биле или сега се истакнати општествено-политички и културни личности. Може да се рече еден вид мали монографии за населбите со кратка историографија за секоја населба. Во книгата ќе се најдат населбите: Гермијан, Живојно, Добровени, Скочивир, Брод, Тепавци, Мегленци, Арматуш, Рапеш, Зовиќ, Маково, Орле, Гнеотино, Рибарци, Стрежево и др.

Вредно е да се спомне и тоа дека покрај историските податоци, опишан е дел кој ги прикажува животот на луѓето, пописот на населението (турски дефтери од 1468 год.) како и причините за нивното намалување до исчезнување на одделни места. Оваа книга излегува токму во време кога на еден начин и фактички се случува забрзано миграција, напуштање на населените места, кои како и оние што ги опишува Ѓорѓи Лазаревски, за кратко време ќе му отстапат место на заборавот. Потребна е макотрпна работа за да се создаде една книга во обем од 270 страници, со податоци собрани по разни институции, пишани документи, архиви и др.

За Лазаревски и неголото најново дело, неговиот рецензент, д-р Александар Литовски ќе запише: „Кој сака доблесно да живее, треба преку своето дејствување да се труди не само да биде добар туку да придонесува и светот што го остава зад себе да биде подобар“.

Ѓорѓи Лазаревски, покрај тоа што е активен во ЗП-Битола, тој е и претседател на „Пелагониски културно-научни средби“, кои се одржуваат еднаш годишно, а со негова залажба се издава и „Зборник на научни трудови“ од сите учесници на оваа манифестација, која се одржува во општината Новаци.

Лазаревски е автор на повеќе објавени трудови со кои учествува на научни симпозиуми, конференции и манифестации кои ја третираат научно-културната дејност во Македонија. За својата неуморна научно-истражувачка и педагошка дејност е носител на повеќе награди и признанија.

Лазаревски е уште еден пример како се користат пензионерските денови за остварување општи добра.

Добре Тодоровски

ЗП-ДЕМИР ХИСАР

Четириесет години во служба на децата

Добриот учител е топла, срдечна, стрплива, љубезна личност, полна со ентузијазам, што во работата со најмладите и се очекува. Треба да се имаат комуникациски вештини и голема емпатија кон децата. Некои ќе речат дека вака опишаниот воспитувач е само мит кој во реалноста не постои, но постои и тоа како, во ликот и делото на 74-годишната демирхисарска пензионерка Славка Рутевска, која својот работен век од 40 години го посветила на децата и на учениците. Славка е воспитувачка во пензија од 2003 година, која во текот на сите години работен стаж несеквично ги поттикнувала желбата и креативноста на своите ученици. Родена битолчанка, каде што завршува основно училиште, Учителска школа и Виша педагошка академија. Првото работно место ѝ е во с. Бешиште, Мариовско, каде што го предава предметот социјалистички морал во петто и во шесто одделение, а воедно предава и на првачиња во одделение со 41 ученик, што е за денешни услови нешто незамисливо. Таму го запознала младият даскал по музичко воспитание, Борис Рутевски, кој ќе ѝ стане и животен сопатник и со кого имаат две деца. Во 1965 година, двајцата млади просветители доаѓаат на работа во родното

„Три нешта ни останале од рајот: ѕвездите во ноќта, цвеќињата преку ден и веселите детски очи“ - Данте Алигиери

место на Борис, во Демир Хисар, каде што Славка предава македонски и српски јазик во старото школо, а преостанатите години воспитува забавачиња.

- Најголема желба ми беше да работам со деца, иако имав можност да работам и нешто друго. Голема сатиsfакција е да се работи во градинка, да учиш деца и од нив да направиш здрави, добри и чесни луѓе и тоа да го правиш со насмевка, во топла атмосфера и со различни активности преку нови методи, без „војничка дисциплина“, само низ игра и забава. Целиот живот се памети првата воспитувачка, бидејќи тоа е личноста која ни помогнала да ги направиме првите чекори во образованието и да станеме добри луѓе. Најсреќна сум кога денес ќе ги сретнам бившите ученици

кои ме поздравуваат на улица. За добра воспитувачка се потребни многу знаење, љубов и разбирање. На добриот учител треба да му се поклониме за вложениот труд и работа. Воспитувањето е многу комплексна вештина. Тоа трае долго, цел живот - со гордост ни вели Славка, која воспитувала многу деца и им помагала да се оформат како добри личности, преку добра комуникација и поттикнување на нивната креативност низ игра. Децата секогаш ѝ беа неисцрпен извор на енергија, голема инспирација. Таа вели дека и кога повторно би се родила, повторно би ја избрала оваа професија.

- Кога ќе ја отворите вратата од занималната и кога ќе влезете меѓу сите тие мали дечиња, сè останува надвор, а внатре сè е игра, расположение, радост кога секој ден гледате како децата растат - вели таа.

Повеќето од колегите и колешките со кои работела се во пензија, а градинката е само на неколку чекори од нејзиниот дом, па Славка редовно ја посетува. Разгледувајќи ги албумите со слики од градинката, сè уште добро ги памети и се потсетува на сите приредби, случки и настани, украсувања на градинката.

Зоран Стевановски

ЗП-ШТИП

Културни содржини за пензионерите

Штипското културно лето и оваа година цел месец нуди културни настани како освежување во овие летни денови. Пензионерите се јавуваат како активни чинители и консументи на убавата староградска и изворна музика и песна. Застапени во неколку хорови и групи тие ги негуваат песните и незаборавните серенади како најголемо културно богатство.

На 25.7.2019 година, во салата на ОМЦ „Киро Глигоров“, ЗГ „Штипјани“ одржа целовечерен концерт на кој се слушнаа староградските песни „Праша ли Тимке мајка ти“, „Бор садила мома Евгенија“, „Елено ќерко“ и други познати песни. Гости им беа членовите на изворната група „Ленка Пингова“, кои се претставија со песните „Ој зелена Зеленико“ и „Цвеќе ми цути мале во нашата градина“, а како гостин настапи и Здружението на пензионери-инвалиди од Штип. На концертот присуствуваа голем број пензионери и граѓани кои со силно ракоплеска-

ње ги наградуваа изведувачите.

Пензионерката Викторија Џамбазова со восхит забележа дека песните со весела и љубовна содржина влијаат освежувачки во овие летни горештини, а мандолините даваат посебен привук и човек не може да остане рамнодушен, се стопува со мелодијата. Пензионерката Елица Ѓоргиева го нагласи убавиот македонски мелос од староградски и изворни песни кои ја галат душата. Тие се песни на нашата младост, додаде Ѓоргиева.

Штипското културно лето во градот под Исарот долги години се негува со значајни културни настани и за оваа целна група, а музиката е репрезентант на градот, каде што има музичко училиште и факултет кои произведуваат образовани кадри и познати музичари. Пензионерите-ентузијастички создадоа неколку хорови и групи кои ги збогатуваат музичките содржини на оваа манифестација во Штип.

Цвета Спасикова